

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Changing pedagogy: A comparative analysis of reform efforts in Uganda and Turkey

Koşar Altınyelken, H.

Publication date
2010

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Koşar Altınyelken, H. (2010). *Changing pedagogy: A comparative analysis of reform efforts in Uganda and Turkey*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Dit boek vloeit voort uit promotieonderzoek waarin een kritische en empirische analyse is gemaakt van hoe ‘globaal’ beleid (pedagogische benaderingen gebaseerd op constructivisme) lokaal is aangepast aan de context van twee verschillende landen – Oeganda en Turkije. Dit onderzoek sluit zich aan bij de bestudering van beleidsoverdracht op het gebied van onderwijs, met vooral aandacht voor de implementatiefase. Het doel van dit onderzoek is om te analyseren hoe de lokale context en de actoren daarin een invloed hebben op de overname van onderwijsbeleid dat uit het Westen komt. Er wordt in het bijzonder de agency van lokale actoren bestudeerd. Om deze reden wordt veel aandacht geschonken aan de visies die leraren hebben op het geleende beleid en op hun ervaringen ermee. Hiermee wil het onderzoek bijdragen aan de discussie over globalisering en onderwijs, en reageren op een hedendaagse kwestie die zeer prominent is in het wetenschappelijke debat: ‘Vertonen nationale onderwijssystemen in toenemende mate onderlinge overeenkomsten als gevolg van het lenen van beleid?’

1. Groeiende belangstelling voor pedagogiek

In de laatste twee decennia is er een hernieuwde belangstelling voor school pedagogiek geweest. Pedagogiek heeft centraal gestaan bij diverse onderwijshervormingen die ontworpen zijn om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Het werd ook steeds meer gekoppeld aan economische groei, het bevorderen van de internationale concurrentiepositie en politieke democratisering. Vooral na de jaren 1990 werd het globale politieke discours over pedagogiek almaar meer gevormd door op constructivisme gebaseerde opvattingen, die deel werden van een discursief repertoire van internationale rechten en van kwaliteitsonderwijs. De internationale donororganisaties hebben een centrale rol gespeeld in het plaatsen van begrippen uit het constructivisme op de internationale hervormingsagenda. In de loop der jaren heeft het constructivisme aanzienlijke invloed gehad op de onderwijshervormingen van lage-inkomenslanden aangezien velen daarvan hervormingsprogramma’s hebben aangenomen die rusten op de retoriek van het constructivisme. De constructivistische benadering is in verschillende contexten op diverse manieren aangeduid: als studentgerichte pedagogiek (student-centred pedagogy – SCP), kindgerichte pedagogiek (child-centred

pedagogy – CCP), leerlinggerichte pedagogiek, actief leren of coöperatief leren. Tegen het einde van de twintigste eeuw zijn hervormingen die SCP, leerlingenparticipatie, democratie in de klas, ‘hands-on’ leren, coöperatieve leergroepjes, projecten en gerichtheid op de interesses van het kind introduceren wereldwijd alomtegenwoordig geworden.

2. Case studies: Oeganda en Turkije

De verspreiding van ‘progressieve’ pedagogiek heeft het debat over globalisering en het onderwijscurriculum nieuw leven ingeblazen. Wetenschappers hebben zich afgevraagd of de toenemende overeenkomsten tussen het onderwijsdiscours en het nationale onderwijsbeleid in diverse landen ook wereldwijd heeft geleid tot meer op elkaar lijkende educatieve praktijken. In andere woorden, is de eensgezindheid op het niveau van globaal overleg over pedagogisch beleid gepaard gegaan met meer eenvormigheid op het niveau van het leslokaal? En tot op welke hoogte heeft het wereldwijde en het officiële nationale discours over pedagogiek het onderwijs en de praktijk van het lesgeven veranderd? Deze studie wil dergelijke vragen trachten te beantwoorden doormiddel van empirische observatie van de uitwerking van globaal onderwijsbeleid op de praktijk. Er is gekozen om de implementatie van pedagogische hervormingen in twee specifieke landen te bestuderen: in Oeganda en in Turkije.

Beide landen zijn in de laatste jaren begonnen aan een omvangrijke herziening van hun curricula voor basisscholen, met voorstellen voor veranderingen in de inhoud en in de organisatie van de curricula (door een thematische benadering in te voeren en de nadruk te leggen op de ontwikkeling van competenties en vaardigheden), het introduceren van alternatieve beoordelingsmethodes (doorlopende beoordeling in Oeganda en authentieke beoordeling in Turkije), en het invoeren van nieuwe pedagogische benaderingen gebaseerd op de beginselen van het constructivisme (omschreven als kingerichte pedagogiek in Oeganda en als studentgerichte pedagogiek in Turkije). In Oeganda, na een eenjarige pilotfase, werd in februari 2007 het Thematische Curriculum voor basisscholen in het hele land geïmplementeerd. Op vergelijkbare wijze is in Turkije het Curriculum 2004 een jaar lang op een paar daarvoor uitgekozen scholen uitgeprobeerd en vervolgens vanaf september 2005 landelijk ingevoerd. Door het implementatieproces van de hervormingen te analyseren, wil deze studie uitzoeken hoe de nieuwe pedagogieën mede worden bepaald door de specifieke situaties in Oeganda en in Turkije, en hoe deze

onderwijsbenaderingen worden geïnterpreteerd en opnieuw worden gecontextualiseerd door lokale actoren, voornamelijk door schoolleraren. Zodoende onderzoekt deze studie hoe een globaal beleid lokaal wordt geïmplementeerd in twee zeer verschillende contexten. Daarnaast suggereert de studie mogelijke verklaringen voor de recente populariteit van constructivisme.

3. Methodologie

De analyse in dit boek maakt gebruik van data afkomstig uit het veldwerk dat in Oeganda is uitgevoerd in de zomer van 2007 en in Turkije in het voorjaar van 2009. In beide landen namen acht basisscholen deel aan de studie. Deze scholen behoren tot de openbare scholen die in de hoofdsteden – respectievelijk Kampala en Ankara – aan de pilotfase van het nieuwe curriculum hebben deelgenomen. Er is in deze studie gekozen voor het verrichten van casestudies. Daarbij zijn drie onderzoeksmethoden toegepast: documenten verzamelen, interviews en observatie. De interviews werden afgenomen met een brede waaier van actoren in de onderwijssector, inclusief ambtenaren van het ministerie, leden van onderwijsinstellingen, academici, lerarenvakbonden, school adviseurs, en zij die centraal staan in deze studie, namelijk de (hoofd)leraren. Daarnaast werd ongestructureerde observatie uitgevoerd op het schoolterrein (zoals in de lerarenkamer of in de gangen) en semi-gestructureerde observatie in de leslokalen. De observaties waren gericht op feiten (b.v. infrastructuur, beschikbaarheid van middelen, het aantal leerlingen, de inrichting van de klas), gebeurtenissen (b.v. leerling-docent interactie, activiteiten met de hele klas, groepswork) en op gedragingen (b.v. de wijze waarop leraren hun leerlingen benaderden, de mate van vriendelijkheid of agressief gedrag).

4. Structuur van het boek

Na een inleidend hoofdstuk is het boek in twee delen onderverdeeld, elk deel gericht op één land. Het eerste deel begint met een kort hoofdstuk dat een overzicht geeft van de nationale context van Oeganda: de politieke geschiedenis, de economische en demografische achtergrond en het onderwijssysteem (Hoofdstuk 2). Vervolgens wordt de implementatie van het Thematische Curriculum vanuit het perspectief van de leraren geanalyseerd, gebruik makend van het analytische raamwerk dat ontwikkeld is door Rogan en Grayson (Hoofdstuk 3). Het laatste hoofdstuk van dit deel concentreert

zich op de pedagogische hervormingen en bestudeert de meningen die leraren hebben over kindgerichte pedagogiek, de praktijk in de klas en de obstakels die worden waargenomen in de implementatie (Hoofdstuk 4).

Het tweede deel heeft een vergelijkbare structuur als de eerste. Het begint met een schets van de bredere contextuele kwesties, ditmaal de politieke geschiedenis, de economische en demografische achtergrond en het onderwijssysteem van Turkije (Hoofdstuk 5). De daaropvolgende drie hoofdstukken presenteren de bevindingen uit de Turkse casestudy. Allereerst wordt de implementatie van het Curriculum 2004 geanalyseerd (Hoofdstuk 6). Vervolgens worden de meningen van leraren over de studentgerichte pedagogie, de praktijk in de klas en de waargenomen obstakels in het implementatieproces onder de loep genomen (Hoofdstuk 7). Tot slot worden visies van leraren en hun reacties op voorstellen voor verandering in de inhoud van het curriculum bestudeerd, met daarbij de nadruk op de 'redelijkheid' die ten grondslag ligt aan het verzet van leraren tegen onderwijshervormingen (Hoofdstuk 8).

Het laatste hoofdstuk brengt de belangrijkste bevindingen van de studie bijeen en beantwoordt de vragen die in het inleidend hoofdstuk zijn gesteld, daardoor komend tot diverse conclusies (Hoofdstuk 9). Daarbij overweegt het de implicaties van de voornaamste bevindingen voor de theorie en het beleid rondom onderwijshervormingen, leraren en pedagogie, en suggereert richtingen voor verder onderzoek.